

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM, 155. SZÁM.

DEBRECEN, 1932. JULIUS 12. KEDD.

ARA: 10 FILLER

Magyarország 20 millió dolláros kölcsönéről tárgyaltak Baselben

A magyar hitelt három hónappal meghosszabbították

Basel, július 11. A jegybankok igazgatóinak tegnapi értekezletén megvitatották a többi között a magyar, az osztrák és a jugoszláv kölcsön ügyét. A magyar kölcsön összege 20 millió dollár, a jugoszláv egymillió dollár, az osztrák pedig 99 millió schilling.

A lausannei értekezlet eredményével foglalkozva, az igazgatók egyetértettek abban, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankjának vállalnia kell azt a feladatot, amelynek végrehajtására a lausannei értekezlet határozatai felkértek.

A tanácskozáson szó esett arról a szerepről is, amely a világgazdasági értekezlet előkészítésével kapcsolatban hárul a Nemzetközi Fizetések Bankjára.

Basel, július 11. A Nemzetközi Fizetések Bankjának ügyvezető tanácsa ma tartotta 23. ülését. A mai tanácskozás legfontosabb eredménye annak a határozatnak elfogadása, amely az aranyvaluta helyreállításával foglalkozik és bizonyos tekintetben folytatása a lausannei határozatoknak.

Az angol bank képviselői hozzájárultak a határozathoz.

Az ügyvezető tanács késznek nyilatkozott arra, hogy a lausannei konferencia zárójegyzőkönyvében a nemzetközi fizetések bankjára rótt feladatokat vállalja.

Az ügyvezető tanács végül három hónappal meghosszabbította úgy az osztrák nemzeti bank, mint a Magyar Nemzeti Bank és a jugoszláv nemzeti bank e hónapban esedékes hitelének a nemzetközi fizetések bankjára eső részét.

Basel, július 11. A nemzetközi fizetések bankjának ügyvezető tanácsa mai ülésén elfogadta a világgazdasági konferencia pénzügyi bizottságába való meghívást.

A meghívás értelmében a bank két delegátust küld ki. Az ügyvezető tanács elhatározta, hogy a

Magyar Nemzeti Bank 1932. július 18-án esedékes hitelének a nemzetközi fizetések bankjára eső részét három hónapra meghosszabbítja.

Az aranyvalutára való visszatérés ügyében az ügyvezető tanács jelentős határozatot hozott, amely annyiban is érdekes, hogy diszkrét figyelemztetést tartalmaz az Egyesült Államokhoz az adósságok rendezése dolgában és egyidejűleg az angol bank első állásfoglalását jelenti az aranyvaluta ügyében, amióta a válság a font sterlinget is érintette.

Basel, július 11. A nemzetközi fizetések bankjának igazgatótanácsa hétfői ülésén elfogadta a következő indítványt, amely az aranyvaluta helyreállításáról szól.

Az igazgatótanács felfogása szerint egyedül az aranyvaluta alapján épülhet fel az a rendszer, a

mely a világgerkedelem zavartalan lefolyását biztosíthatja. — Szükséges tehát, hogy megfelelő intézkedésekkel a nemzetközi aranyvaluta kérdése minél előbb megoldassék,

ami a nemzetközi együttműködés során az összes gazdasági és pénzügyi tényezők bevonásával fokozatosan lenne megoldható.

Az igazgatótanács felfogása szerint az intézkedések elsősorban az illető kormányoktól függenek. A nemzetközi

fizetőeszközök mérlegének egészséges kialakulásához feltétlenül szükséges, hogy

a nemzetközi áru- és tőkeforgalom mielőbb visszanyerje szabadságát.

Szükséges továbbá, hogy a háborus adósságok kérdése minél előbb rendeztesék.

Az aranybázisra való visszatérés előtt aligha várható a nemzetközi pénzpiac megszilárdulása.

Walkó külügyminiszter akciója a gabonaegyezmény érdekében sikerrel járt

Lausanne, július 11. Walko Lajos külügyminiszter akciója a gabonaegyezmény érdekében teljes sikerrel járt. A gabonaegyezményt külön bizottság fogja lefolytatni, mely alkalommal a dunai államok terményfeldeslegeinek átvétele

minden valószínűség szerint kedvező megoldást fog nyerni. Ez a bizottság a jövő hónapban ül össze és tárgyalásainak színhelye vagy Genf, vagy Lausanne.

A középeurópai államok gabonakonferenciája iránt már most élénk

érdeklődés nyilvánul meg és pedig nemcsak

az érdekelt hatalmak részéről, a melyek a lausannei konferencián résztvettek és amelyek egytől egyik képviselőit fogják magukat a gabonakonferencián, hanem kívülük a gabonaimportban érdekelt egy-két olyan tőkeeros állam is beigérette közreműködését, amely nem vett részt a jövőteli konferencián.

Wint ilyenek, szóba jöhetnek Svájc és Hollandia.

Vilmos császár visszatér Németországba

Páris, július 11. Az Echo de Paris szenzációs értesüléséről ad hírt. A lap szerint Vilmos német császár kijelentette, hogy a világháború hadüzenetének évfordulóján, augusztus 2-án visszatér Németországba.

Nemzetközi világgazdasági konferencia

London, július 11. A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint általános a megyezés az iránt, hogy a nemzetközi világgazdasági konferencia októberben üljön össze és két hónapig tanácskozzék, rövid megszakítással az amerikai elnökválasztás idejére.

A konferencia helyül bizonyos körök ujabban Genfet ajánlják, de az amerikai kormány még jobban, mint valaha ragaszkodik Londonhoz, hogy a konferencia Londonban a legközvetlenebb összeköttetésben lehetne a Cí'vel, a világ pénzügyi központjával.

A belga szocialisták sztrájkjal tiltakoztak a kommunisták terrorja ellen

Brüsszel, július 11. A sztrájkhelyzet egyre válságosabb.

A sztrájkoló munkások teljesen a kommunisták hatalmába kerültek, akik száz és száz agitátorral dolgoznak s egyre újabb és újabb tömegeket sodornak bele a sztrájkba.

Néhány kommunista agitátort már letartóztattak s a náluk talált iratokból megállapították, hogy a sztrájkot külföldről szítják. Az utóbbi hetekben főleg Hollandiából érkezett igen sok

kommunista sztrájkagítátor a belga szénbányavidékre. Louvier egyik külvárosában lefoglalták a kommunisták titkos nyomdáját, amelyben a sztrájkra izgató röpiratokat nyomták. Charleroi-ban

a szocialista pártvezetőség kiáltványt adott ki, amelyben óva inti a munkásságot attól, hogy a kommunisták hálójába kerüljön.

A kommunisták válasza erre a kiáltványra az volt, hogy

vasárnap este megrohanták a szocialista párttagokat és véresre verték a párt elnökét. A szocialisták a kommunista terror miatt hétfőre huszonnégyórás tiltakozó sztrájkot proklamáltak Charleroi-ban.

Az ipari sztrájkon kívül most már vasutas-sztrájk is fenyeget. A közép-belgiumi vasutas szervezet elvben már hozzájárult a szimpátiasztrájkhoz s egy-két napon belül valószínűleg kiadja a sztrájkparancsot. A kormány mozgósította a csendőrséget és a katonaságot s azokon a vidékeken, amelyeknek munkássága sztrájkol, kivételes állapot léptettek életbe.

Charleroi egyik külvárosában vasárnap este véres verekedések voltak, amelyeknek során többen súlyos sebesüléseket szenvedtek. Sztrájkoló munkások megrohmozták az egyik külvárosi teherpályaudvart és fel akarták szedni a sineket. A kivételesen csendőrsztagot lözpor fogadta. A csendőrök csak véres harc után tudták megtisztítani a pályaudvar környékét. Brüsszelben a kommunisták négyülést akartak tartani az egyik téren, a rendőrség azonban szétkergette őket.

Hetvenöt millió dollár a munkanélkülieknek

London, július 11. Hodgson, a new-yorki jóléti bizottság elnöke, kijelentette, hogy a munkanélküliek száma New-Yorkban elérte az egymilliót. Eltartásukhoz a magánjótékonyoknak hetvenötmillió dollárral kell a következő évben hozzájárulni. A város a munkanélküliek segélyezésére napi hatvanezer dollárt költ, mely összeg rövidesen százezer dollárra emelkedik.

Véres uccai harcok Németországban

Berlin, július 11. A választási harc második vasárnapja ismét bővelkedett véres összeütközésekben, amelyek a birodalom különböző részeiben összesen

öt halottjuk és tíz súlyos sebesültjűk volt.

A legsúlyosabb kimenetelű politikai összecsapást a Breslau közelében fekvő Ohlau községből jelentik, ahol a nemzeti szocialisták és a kommunisták félóra hosszat tartó uccai harcot vívtak egymással. Két nemzeti szocialistát megöltek, igen sokan könnyebb-súlyosabb sebesüléseket szenvedtek. Több gyanútlan járókelő is megsebesült. A verekedők szétválasztására katonai segítséget kellett igénybevenni. Bremenben kommunisták zavarások voltak, amelyeknek folyamán

a kommunisták agyonlőttek egy rendőrtisztet.

Eckernförder városkában a nemzeti szocialisták és a birodalmi lobogószövetség tagjai közötti véres verekedésre került a sor, amely szintén emberhalállal végződött.

A birodalmi lobogószövetség egyik tagját agyonszúrták.

Duisburg-Hambornban a kommunisták lövöldözni kezdték a házak ablakaiból egy rendőrszörre, amely vi-szonozta a tüzelést. Egy kommunistát megöltek a rendőrgolyók.

Izgalmas választási agitáció a kiskvárdai kerületben

Ulaini a csendőröknek kelle tt kimenteni a tömegből.

Kiskvárdai, július 11. A kiskvárdai választókerület 26 községében erős választási küzdelem folyik. Móser Ernő egységspárti jelölt támogatására Kálly Miklós és Déry Géza vezetésével kilenc egységspárti képviselő utazott le a kerületbe, de a független kisgazdapárti Osváth Pál érdekében is nagy agitáció indult meg. Vasárnap Gaál Gusztáv is Kiskvárdára utazott Hunyadi Ferenc gróf és Ulain Ferenc társaságában. Bajcsi Zsilinszky Endre a radikális párti jelölt, Jováncai Ferenc kisbirtokos érdekében fejt ki nagy agitációt. Vasárnap délután a különböző pártok egymásután tartották gyűlései-

ket Kiskvárdai főterén és ennek következtében a választók között verekedés támadt, mire a csendőrök a tömeget szétoszlatták. Az ajánlásokat a választási biztoshoz már beadták: Móser Ernő 6800, Osváth Pál 5400 és Jováncai Ferenc 1700 ajánlást nyújtott be.

Kiskvárdai, július 11. Móser Ernő vasárnap délután négygyűlést tartott, amelynek során Ulain Ferenc képviselő a tömeg közé vegyült és magatartásával zavart keltett. A hallgatóság egyrésze emiatt fenyegető magatartást tanúsított Ulainnal szemben, akit azután lovascsendőrök vettek közre és kimentettek a tömegből.

Amerikában idegességet okoz a lausannei szerződés híre

Washington, július 11. Lausanneban állítólag létrejött megegyezés híre — minden áfólat ellenére is — nagy idegességet keltett Washingtonban. — Egyes parlamenti személyek szerint

Európa órlási méretű csalást készül elkövetni Amerika rovására.

A Newyork Herald Tribuna azt írja, hogy Pápai birodalmi kancellár nyilván egyetért azzal, hogy a lausannei megegyezést addig ne léptessék életbe, amíg az amerikai kormány nem egyezik bele a szövetséges és társas hatalmak adósságainak megfelelő csökkentésébe. E lapközlemény nagy

nyugtalanságot keltett.

Stimson külügyi államtitkár mai hivatalos nyilatkozatában kijelenti, hogy

az amerikai kormánynak nincs hivatalos tudomása a lausannei egyezményről.

LAUSANNEBAN NEM KÖTÖTTEK TITKOS SZERZŐDÉST.

London, július 11. Ellentétes lapjelentésekkel szemben itteni hivatalos körökben kijelentik, hogy Lausanneban semminemű titkos megállapodást nem kötöttek.

Szeged is tiltakozik a vidék futballsportjának tönkretétele ellen

A vidéki futballegyesületek körében egyre növekvő izgalommal látják már a tavasszal azokat a tendenciákat, amelyek a vidéki futballsport fokozatos elnyomására irányulnak. Egyes budapesti futballvezérek már az elmúlt szezonban szívesen küzdöttek a vidéknek a főváros futballsportjától való szeparálása érdekében, holott napnál világosabb volt, hogy ezek a törekvések sikeres valóra válásuk esetén a kegyelemdíjást adják meg az amugy is nagyon visszacsúszott magyar futballsportnak. Nincs állam Európában, ahol a bajnokság lényegére nézve ne volna nemzeti bajnokság, éppen ezért tiltakozni kell az ellen, hogy egyes fővárosi egyesületek teljesen érdektelen házbajnokságot rendezzenek.

Most, hogy a vidék szeparálására vonatkozó törekvések új erőre kaptak, a vidéken is fokozott ellenakció indult meg és Szegeden az első osztályba újból visszakerült Szeged FC nagyszabású társadalmi mozgalmat indított meg jogainak megvédése érdekében.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester hatvanzavas távlatot küldött a szövetséghez, amelyben Szeged 135.000 lakosa nevében a legélelkebben tiltakozik a vidéki futballsport elnyomása, hátréshozatala és tönkretétele ellen. A Szeged FC egyébként tegnap terjedelmes memorandumot nyújtott át Szeged országgyűlési képviselőjének, gróf Klebelsberg Kunónak, dr. Rassay Károlynak és Kéthly Annának.

A memorandum rámutat arra, hogy nemcsak az igazság szempontjai, a fair play szelleme, de Szeged idegenforgalmának érdekei is azt követelik, hogy Szeged a főváros sportjával továbbra is a legszorosabb kapcsolatban maradjon. Ha ugyanis fővárosi csapat vendégszerepel Szegeden, akkor Szeged egész környékéről a jugoszláv halálmentéről nagy tömegek özönlnek be

Szegedre, hogy a futballmérkőzéseket megtekintsék és Szeged csapatát biztassák. Ez természetesen hatalmas idegenforgalmat jelent a városnak s így van ez minden vidéki nagyvárosban, ahol a futballsport érintkezést tart fenn a fővárossal. Éppen ezért dr. Somogyi Szilveszter polgármesterrel egyetértően dr. Vársány István és Hodobay Sándor polgármesterek is akciót indítottak az egyes szülőkörök érdekeinek megvédésére a vidéki futballsport tönkretételét előidéző szeparáló mozgalma ellen.

AGYVELŐ NELKÜL HÁROM ÓRAIG ÉLT.

Belgrád, július 11. Az egyik kórházban egy földműves asszony egy agyvelőnélküli gyermeknek adott életet. A gyermeknek homlokcsontjai sem voltak, karjai pedig feltűnően hosszúak voltak. A gyermek mindössze három óráig élt.

A nagyszerű német gazdasági szervezet ismét magához ragadja a hatalmat

London, július 11. Az alsóházban Grattan Doyle kérdezte a külügyminisztert, vajjon Anglia népszövetségi képviselője tolmácsolta-e, vagy helyeselte-e az 1924. évi magyar népszövetségi kölcsön kibocsátását, amelynek kamatozását most be akarják szüntetni.

Simon külügyminiszter: Igen. A magyar pénzügyi rekonstrukciós tervet, amelynek része az 1924. évi kölcsön kibocsátása volt, a népszövetség pénzügyi bizottsága dolgozta ki és a tanács korlátlan felhatalmazást adott a végrehajtó bizottságnak a terv végrehajtá-

sára. E bizottság 1924 márciusában jelentette a tanácsnak az összes függő dések elintézését, mire a tanács jóvá hagyta a bizottság eljárását.

A vita során az egyik képviselő helyeselte, hogy Lausanne kiküszöbölje a német-francia surlódásokat, de Lausanneban, úgymond, csak németek nyertek, mert teljesen megszüntették súlyos jótételei terhétől.

A nagyszerű német gazdasági szervezet csak új fellendülésre vár, hogy ismét magához ragadja a világhatalmat.

Saját 8 éves kisleánya ellen merényletet követett el

Budapest, július 11. H. F. Budai úton lakó vándorúveges saját nyolcéves leánykája ellen követett el erkölcsstelen merényletet. A kisleány rávallott apjára, mire letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

Paril Rudolf 82 éves napszámos, akit egy asszony jelentett fel, mert a Balo-

kány ligetben egy kisleányt erőszakkal magával cipelt és erőszakoskodott vele. Az asszony szabadította meg a kisleányt az öregembertől, majd rendőrt hívott, aki Parilt előállította a rendőrségre. Tettét bevallotta. Ő is az ügyészség fogházába került.

Új felhívás kabinbérletre

Értesítem az érdeklődőket, hogy a hét folyamán a városi fürdő területén a meleg medencék mellett száz új betonkabin épül. Ennek folytán a kabinbérletjegyek kiadását újból megindíthatjuk. Elsősorban azok igényét kívánjuk kielégíteni, akik az egész fürdőidényre bérelnek kabin. E bérlet ára 30 P. Amennyiben a szóban levő kabinokra kellő számú igénybérlet nem jelenkezik, havi bérleteket is adunk. A kabinokra vonatkozó igénybérletjegyeket e hó 15-én, pénteken délig, naponként 8 órától 2 óráig a városházán (félmelet 17. sz.) Kiss Ferenc irodaigazgatónál lehet kiváltani. A kabinokra vonatkozó havi új bérletjegyeket ugyanott e hó 16-ikától kezdve lehet kiváltani. Az új kabinokat a bérletnek előreláthatólag 17-ikén, vasárnap reggel adhatjuk át.

Tudomására hozom az érdekelteknek azt is, hogy a városi uszodába kerékpáron, vagy motorkerékpáron érkező gépeit az arra kijelölt helyen az uszoda által e célra kijelölt egyénnel őriztetni fogom. Őrzési díjat nem szedünk.

Végül közlöm, hogy a városi uszodába érvényes fűzetjegyeket a Méliusz könyvkereskedés, a menetjegyiroda és a városi uszoda pénztárai árusítják. Debrecen, 1932 július hó 11.

Polgármester.

„Száz kéz nyul egy leány után” c. regény 80 fillérért kapható kiadóhivatásunkban.

INDIA ÖNÁLLÓ HADSEREGET KAP.

Londonból jelentik: Az indiai kormány V. György király, mint India császára felhatalmazása alapján elhatározta, hogy a folyó évben Dehradunban megnyíló indiai katonai akadémia végzett növendékei rangfokozatot fognak kapni az indiai szárazföldi és légi hadseregben. A tiszti kinevezési okiratokat India alkirálya írja alá az uralkodó nevében és az új tisztek ugyanolyan ranggal és jogállással fognak bírni, mint a kanadai haderő tisztségei.

Ezzel teljesül Indiának az a követelése, hogy saját haderővel rendelkezék, miután a dehraduni akadémián bennszülött növendékeket fognak tisztekké kiképezni.

FERENCZY TIBOR BUDAPESTI FŐKAPITÁNY DEBRECENBEN.

Ferenczy Tibor, Budapest székesfőváros rendőrfőkapitánya, aki ezelőtt a debreceni kerületi főkapitányságon működött és innen Szombathelyre került, majd a budapesti főkapitányi állásba neveztek ki, néhány napi tartózkodásra Debrecenbe érkezett. Ferenczy Tibor a közelben fekvő birtokán tölti szabadságát.

Rádió

Kedd, július 12.

9.15: Hangverseny. Közreműködik Ragyóczy Jolán (zongora), Bodó Endre (hegedű) és Lux József (ének). — Közben: Hírek. — 11.15: A rádió ifjúsági félórása. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Lakatos Gyula és Vince cigányzenekarának hangversenye. — Közben: Hírek. — 1.00: Időjelzés. — 2.45: Hírek. — 4.00: Gyermekdalok. Előadja a München Mariska. — 4.45: Időjelzés, hírek. — 5.00: „Amit már elfeledtünk és amit még nem tudunk”. Lovik Károly előadása. — 5.30: Az Országos Postászenekar hangversenye az alsómargitszigeti Márkus étteremből. — 6.45: „Az újság és rovatai”. Magyar Elek előadása. — 7.15: Nagy Margit dalestje. — 7.45: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 8.45: Színműelőadás a Studióból. „A dolovai nábob leánya”. Színmű 5 felvonásban. — 10.10: Időjelzés, hírek. — Majd: Guttenberg György szalon- és jazz zenekarának hangversenye.

Csak olyan olcsó áron

VÁSZON ágyneműre
fehérneműre

Bevált minőségek dús raktára

amennyiért jól lehet adni.

1831-1932.
KARDOS
LÁSZLÓ

Az ipartestületi elnökválasztás eredménye

Vági Istvánt választották meg 448 szótöbbséggel ipartestületi elnöknek.

Az ipartestületi elnökválasztás Vági István győzelmével végződött. A leadott 1543 szavazatból Vági Istvánra 990, Varjassy Imrere 542 szavazatot, így Vági Istvánt, — ki pártállására nézve szociáldemokrata, — 448 szótöbbséggel elnöknek választották. Rendkívül feltűnő, hogy a polgári oldal, mely Varjassy Imre eddigi elnök nevével indult a választási küzdelemben, ennyire lemaradt. — Ennek oka kétségtelenül a köznyelvességben keresendő.

A háromezer debreceni iparos közül csupán a fele élt szavazati jogával, míg az iparosság ötven százaléka távol tartotta magát a szavazástól.

És éppen azok az iparosok nem szavaztak, kik a polgári oldalhoz számítanak, ezzel szemben a szociáldemokrata érzelmi iparosok, s főleg a kisiparosok egytől-egyig megjelentek az urnák előtt, hogy jelöltjüket diadalra segítsék.

zsó, Nagy Sándor, Fritsch A., Szekeres István, Varga István, Juhász Andor, Fitori Ambrus, Szekeres József, Pongrácz László voltak.

Az iparosság már kilenc órakor szép számban jelent meg és ettől kezdve a késő déli órákig állandóan jelentkeztek a szavazók. Különösen a déli órákban vonult fel nagyszámban a szavazók tömege és egy óráig már nagyrészt le is szavaztak.

Délután folyamán már kisebb érdeklődés mutatkozott. Ezért az eredetileg hat órára kitűzött szavazatzárást fél órával meghosszabbították. Hét óra tájban lezárták a szavazást és kezdetét vette a szavazatok összeszámolása. Fél kilenc órakor hirdette ki Vangor Antal ipartestületi alelnök az eredményt. Eszerint leadtak összesen a négy szavazatszedő helyen 1543 szavazatot. Ez a következőleg oszlott meg:

Vági István kapott 990 szavazatot

Folyik a szavazás az ipartestületi elnökválasztáson.

Teljesen meddő volna a választás eredménye fölött hosszasan rekriminálni. Most már csak az a fontos, hogy a békés munka és együttműködés az Ipartestületben biztosítható. Erre nézve az új elnök kijelentette, hogy az elnöki székben megszűnt pártpolitikus lenni. Ha tényleg távol tartja a pártpolitikát a testülettől, úgy biztosítva lesz a békés együttműködés, ellenkező esetben áldatlan viszályak színhelyévé válik az iparosság fontos érdekképviselete, az Ipartestület, ennek pedig minden iparos csak kárát vallaná.

A szavazás kilenc órakor vette kezdetét. Az iparhatóság részéről dr. Orosz Árpád, míg a Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. Olasz Vilmos jelentek meg.

A szavazást megnyitó beszédet Vangor Antal alelnök mondotta. Kijelentette, hogy két jelölt van, Varjassy Imre és Vági István. — Felkérte az iparosságot, hogy igyekezzen a választógyűlést mindig komoly keretek között tartani. Kijelölte a négy szavazatszedő bizottságot, melynek tagjai: Bálint Lajos, Klinge Antal, Csorba János, Szűcs Zsigmond, Antalffy József, Kovács József, — Wiener, Eisner Imre, Trattner De-

Varjassy I. kapott 542 szavazatot
Ervénytelen volt 11 szavazat.

Ezenkívül egy szavazatot a leölését el nem fogadó Vangor Antalra adtak. Eszerint az Ipartestület elnöke Vági Istvánt választották meg, 448 szavazat különbséggel, akit Vangor Antal üdvözölt.

Az üdvözlést és bizalmat Vági István köszönte meg, hangsúlyozva, hogy az ipartestületi elnöki székben minden pártpolitikán felül emelkedve akar dolgozni. Kifejezte, hogy az iparosság érdekeiért kíván mindenkor dolgozni.

Szabadlábrahelyezték a legényt, ki agyonlőtte szerelmesét

Beszámoltunk már arról, hogy Kunmadarason egy fiatal béreslegény halálosan beleszeretett gazdája 19 éves leányába, Molnár Erzsébetbe. A leány viszonozta a fiatalkorú szerelmes érzelmeit és elhatározta, hogy megházasodnak. A fiatalok tervét azonban a leány szülei megakadályozták.

A két szerelmes erre elhatározta, hogy öngyilkosok lesznek. A leány ellopja hátyja pisztolyát és azzal kimentek a búzaföldre, ahol a fiatalkorú fiú szívenlőtte a leányt, majd maga ellen fordította a fegyvert. Az öngyilkosság azonban nem sikerült, mert a golyó csak a fiú tüdején hatolt keresztül. A

tragédia felfedezése után a fiatalkorú fiút beszállították a debreceni sebészeti klinikára. A fiatalkorú fiú állapotja kétélti kezelés után annyira javult, hogy átszállították az ügyészség fogházába, ahol gyilkosság bűntette címén indítottak ellene eljárást.

A fiatalkorú kihallgatása után az ügyészség nem indítványozta a fiatalkorú további fogvatartását, akit szabadlábrahelyeztek és visszaküldték a szüleihez, hogy ott tovább ápolják. Az ügy iratait pedig a debreceni ügyészségről áttették a szolnoki fiatalkorúak bíróságához, mivel az ottani bíróság hivatott az ügyben ítéletet hozni.

Nagyszerű találmány a rádió tökéletesítésére

Egy zseniális német mérnök rájött arra, hogyan lehet kiküszöbölni úgy szólnán teljes mértékben a rádiózást lehetetlenné tevő légköri zavarokat és az interferenciát. A szerkezet egyszerű és nagyszerű.

A hosszuhuzalú antenna helyett gömbalaku antennát szerelnek fel,

miáltal a hangerő megsokszorozódik, az állomások elválasztódnak egymástól és a légköri zavarok szinte semmivé csökkennek. A gömbantenna

másik nagy előnye, hogy olcsó. Az eredmény, hogy egyre több házon láthatók a fénylő gömbök.

A találmányt két kiváló debreceni elektrotechnikus: Horvát Ferenc, Csapó uca 88. és Berger Ernő Bethlen u. 14. sz. alatti rádióműszeresek nagy áldozatok árán megszerezték a Tiszántuli képviselőre,

de a gömbantennát bármelyik rádióműszerésznél beszerezheti bárki.

A sebészeti klinikáról az ügyészségi fogházba került Juhász József, ki bottal támadt a rendőrré

A munkásotthonbeli tüntetők bűnügye.

Részletesen beszámoltunk arról a véres tüntetésről, amely előző két héten vasárnap délután Györki Imre szociáldemokrata képviselő beszámolóján történt a »Munkás Otthon« udvarán s amelynek több könnyebb és egy súlyosabban sérült áldozata volt. Az említett vasárnap Györki Imre tízéves képviselősége alkalmából gyűlést tartottak a Munkás Otthonban. A gyűlés befejezte után a tömegből előkerült két aszszony, akik »láztatásra« felhasználva egy-egy kondér állítólag a népkonyhán kapott salátafőzeléket mutogattak s közben szitkokkal illették az »urakat«. A túlfűtött atmoszférában a rendőrség egyeseket, akik az amugy is túlfeszített hangulatot láztatásra használták fel, igazoltattak, mire több munkanélküli rávetette magát Szinyei Merse Miklós detektívre s többen meg is ütötték. Az ügyeletes rendőrtiszt, mikor látta a detektív szorongatott helyzetét, parancsot

adott a rendőrlégénységnek, akik fegyverüket használva siettek a bajbajutott detektív segítségére. A munkások közt voltak azonban olyan egyének, akik a kard láttára nem ijedtek meg, hanem tovább próbálták láztatani a tömeget. Így történt aztán, hogy az egyik rendőr Juhász Ferenc Jókai uca 33. szám alatt lakó napszámost, aki görbe bottal támadt a rendőrökre kardjával fejen sújtotta, úgyhogy a munkást a mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol ápolás alá vették. Közben a rendőrség elfogott két másik vereskedő és izgató munkást Bézi Sándor és Nagy Sándor személyében.

A két izgató munkást rendőrségi kihallgatásuk után átkísérték az ügyészségre, ahol Preinesberger Jenő vizsgálóbíró elnök hozzáfogott a kihallgatásukhoz, majd előzetes letartóztatásba helyezte őket és láztatás, valamint hatósági közeg elleni erőszak bűntette címén indított eljárást ellenük. A vizsgálóbíró döntése ellen a két munkás felfolyamodással élt a vádtanácshoz. A vádtanács tegnap foglalkozott a munkások ügyével s rövid tárgyalás után Preinesberger vizsgálóbíró végzését teljes egészében helybenhagyta.

Bézi Sándor és Nagy Sándor a vádtanács döntése ellen is felfolyamodással élt s most a tábla fog határozni a felett, hogy a munkások továbbra is előzetes letartóztatásban maradnak-e vagy sem.

Míg Bézi Sándor és Nagy Lajos ügyének tisztázása és szabadlábrahelyezése körül folytak az eljárások, addig a harmadik gyanúsított, Juhász József a sebészeti klinikán teljesen felgyógyult s tegnap délelőtt egészségesen átkísérték az ügyészség fogházába, ahol ő ellene is megindult az eljárás. Juhász Ferencet holnap délelőtt fogja kihallgatni a vizsgálóbíró s a vizsgálóbíró döntésétől függ, hogy Juhász Ferencet szabadlábrahelyezik-e vagy sem.

Gyümölcsbefőzés

előtt keresse fel üzletünket, hogy

befőttes, uborkás és lekváros üvegszükségletét

olcsó árakon beszerezhesse. Ajánljuk prima minőségű

patentzáros üvegeinket, melyekhez bármely alkatrész külön is kapható.

Fagylaltgépek, jégsekrények, vajgépek nagy választékban.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R.-T.

RÓZSA UCCA 2.

Még nem tudja, hol fog nyaralni?

De azt már tudomásul veheti, hogy az utazáshoz szükséges bőröndöket FEUERMANN hőröndösnél szerezzé ki be legolcsóbban. Piac u. 26. Gambrinus Passare.

Csonka Magyarország csonka szobra

Irta: Petrányi Béla.

Rohannak az idők eseményei. A történelmi idők forgatagában sodor benünket a kétségek, remények és reménytelenségek vihára. Megtépett zászlóval, átszúrt szívvel, fásult és elcsüggedt lélekkel, kábult fejjel, roncsolt idegekkel és tétova nézéssel járjuk a kálváriát az emberi sorsok országútján. Az úttalan utak vándorainak harmatcsepp, vagy üdítő forrás egy biztató szó, vagy csak egy röpke képzelet, egy útszéli jelzőkő, vagy egy dalos madár, amely valamire a régi jó világból emlékeztet, vagy tovább kintartásra biztat. Ilyen mementó, égi titkos frás vagy sóhajokat felfogó láthatatlan kéz, Ily csodavarázsos hatalom, erő és ígézet egyesül e névben: Rothermere!

Ha a jelen társadalmi, nemzeti, gazdasági és politikai élet tömegmozgalmaikat összehasonlítjuk Kossuth, Széchenyi, Rákóczi s talán az Árpádok korszakának egyéni, individuális erőfeszítésével, egy gigantikus eltulodást látunk a politikai és közgazdasági kultúra fejlődésében. Sokszor kaptunk mi már segítséget, külső segítséget, melyhez csatlóva önmagunk életerejét, biztosítottuk a további életet a magyar gondolat, a magyar nemzeti államformát fenntartó őserő kibontakozásának jövője számára. Nemzetünk, országunk, reményünk és hitünk a porba sújtva hever. Egy név birtokosához száll már évek óta ezer és ezer sóhaj, áldás és panaszos könyv. Küldjük a milliók reszkető kezével megírt emléksorokat hozzá, Magyarország borult ege második felkelő napjához, avagy fekete éjjelének meteorjához, mely nyugaton támadt fel vakító világossággal, az igazság világgosszával. Ez új nyugati csillag: Rothermere!

Rothermere egy szobrot küldött Magyarországnak. Megküldte a magyar nemzet szobrát, talán a magyar génius jelen formáját, melyet a küldő akaratából a francia génius talán elfojtott büszkeséggel, de békülékeny szellemmel faragott. A magyar nemzet ezen ajándék-szobrát Debreczenben, a magyar alkotó őserő szentélyében óhajtotta és óhajtja felállítani. Meg is küldte Debreczennek, de a szobrot sehol nem látjuk! Mi a szobor? A nemzet, vagy a szobor alkotójának lelke, akarata, vágya, reménye, talán multja, jelene vagy jövője: — vézkiáltása, igazságérzete, fenyegetése, bosszúja, avagy lemondása. Mindez egy emberi formába öntve, egy kornak pillanatnyi darabja, megtestesülése; egy szimbólum, amelyből mindenki olvashat, mindent gondolhat, amelytől sok ember fél, félhet, sok menekülhet, mert minden szobor egy igazság, egy bátor igazmondás, egy gyöngyszem a nemzet kultúrájában és az élet történelmében, amely szintén élet; egy fenség, mely a népek lelkének, a nézők tudatos, vagy tudatalatti akaratának parancsol szó nélkül csak az értelem és szem, az emlékezés eszközei útján; — korokat, törekvéseket, célokat, eredményeket, kudarcokat és sikereket személyesít, főképpen mindenkit saját nyelvén megszólít és néma, büszkén emlékeztet.

Magyarország csonkaságának szimbóluma, csonka szobra jelenleg Debreczenben pihen, de sehol nem látjuk! A nemzeti és nemzetközi élet, az új jövő erősen kopog kapuinkon. Ismét osztani akarják nekünk az igazságot, vagy igazságtalanságot. A vendég Európa lenne, lehet — napok kérdése — benünket újból látni akar! *Elő a szobrot rejtékhelyéből, az nem a véke alá való, hanem a nyilvánosság Parnassusára, a világ ítélőszéke elé! Oda a debreceni Kossuth-szobor előtti tér tisztaságának végső, uccalezáró pásztijára, majdan pedig az épülő város háza nagobb előparkjába, úgy, hogy mel-*

lette a biztosan elkövetkező revízió szimbólumának is megfelelő tér maradjon. Állítsuk fel a szobrot azonnal és tüstént minden pénzbeli áldozat nélkül egyszerű terméskő, avagy téglalapra, hisz a fő: a szobor kész van és ingyen kaptunk, az Ur Isten áldó és haragvó ajándékaként. Minden igaz magyar szív szívével, lelke reményével fogja magától összehordani ahhoz a szükséges tégladarabokat!

Állítsuk fel haladéktalanul a szobrot, a beszédes fájdalom szobrát, hogy láthassuk, mik vagyunk, hogy csonkaságunk, mely elveszett és elszakított tag-

jaik kérjük, sirjuk és rimádkodjuk, vagy követeljük vissza, hogy láthassák a nálunk meforduló idegenek minél a nálunk megforduló idegenek minél több helyre küldhessük szét a nagy világba, főként pedig a nagy jótévének, a mai tömegemberiség, tömeggondolkodás új Messiásának, Magyarország történelmi nagy mecénásának, a gondolkodásban, pártfogásban és lelkiileg magyar Rothermerének, ha kévsé is, de minél előbb számot adhassunk, elszámolhassunk, mert ezt kívánja, parancsolja nemzetünk, jövőnk és városunk becsülete!

A mezőgazdasági munkanélküliség és izgatás a megye közigazgatási bizottsága előtt

A rozsdakárokat be lehet jelenteni az aratás után is.

Rásó István alispán elnöklésével tartotta meg Hajdúmegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését, melyen elsősorban az alispáni jelentést vitatták meg.

A vita első szónoka Gaál Mihály bősziroményi képviselő volt, aki foglalkozott a bősziroményi gazdasági munkások szomorú helyzetével. Elmondta, hogy a gazdák olyan nehéz sorsban vannak, hogy

nem képesek munkásokat felvenni és maguk végzik el az aratást.

Emiatt 250 munkás kenyér nélkül maradt. Az összes munkások negyedrésze maradt kereset nélkül. Hangsúlyozta Gaál Mihály, hogy a munkások egy része tudott volna aratómunkát szerezni, azonban az izgatások következtében nem vállalták a munkát. A bősziroményi polgármester megtette azt is, hogy segítsen rajtuk, hogy

leállított hat aratógépet és ezzel elősegítette a kézimunkások alkalmazási lehetőségét.

de ezt sem tartja megfelelő megoldásnak.

Leghelyesebb és legsürgősebb volna, hogy a gyűléstíllalmat feloldják és ezzel lehetővé tegyék azt, hogy a munkásokat visszatérítsék arról az útról, melyre az izgatások következtében léptek.

Gaál Mihály végül arra kérte az alispánt, hogy a kenyér nélkül maradt munkásokról gondoskodjék.

Ujvárossy Lajos a munkások érdekében azt fejtegette, hogy

a napszám igen alacsony Bősziroményben, mert csak egy pengőt fizetnek, amiből pedig nem lehet megélni a munkásnak és családjának. Fontosnak tartaná, ha a legalacsonyabb napszámért hatóságilag megállapítanák.

A munkásokról való gondoskodást illetőleg Surgóth Jenő gazdasági főfelügyelő bejelentette, hogy

a miniszterhez jelentést és kimutatást terjesztettek fel a munkanélküliekről. Ugyanezt a kimutatást megkapta az Országos Munkaközvetítő Hivatal is. A lehetőségek határában belül megvan a remény, hogy a munkások keresethez jutnak.

Az elhangzott felszólalásokra Rásó István válaszolt.

A községi és megyei vezetők jú-

lius 13-án értekezletet tartanak Debreczenben, amelynek egyik legfontosabb tárgya a munkanélküliség problémája lesz.

A helyzet kétségtelenül súlyos, de ebben nagy része van a megyében történő izgatásnak.

Súlyos szavakkal bélyegezte meg azokat, akik a munkások érdekei ellen izgatják magukat a munkásokat. A szegény emberek nem látják át az izgatás káros következményeit.

A helyzet jellemzésére Váczy József arra mutatott rá, hogy a nánási gazdák módot kívántak nyújtani arra, hogy a kereset nélkül maradt 89 mezőgazdasági munkás kenyérhez jusson.

Felhívást intéztek a munkanélküliekhez és senki sem jelentkezett.

Nagyon kíváncsi arra, hogy hányan fognak jelentkezni az egri káptalanhoz aratómunkára. Tisztességes bért kínálnak, amennyiben egy pengő negyven filléres napszámot és hetenként egy kiló

A rozsdá kétharmad kárt okozott a búzában

Hajdúmegye hétfői közigazgatási bizottsági ülésén a szakjelentések során Csizsár Hugó h. pénzügyigazgató ismertette a megyében az adózási viszonyokat.

A jelentéshez Gaál Mihály kért szót és azt bizonyította, hogy Hajdúmegye területén teljesen tönkrement a termés. A fagy- és rovarkárok után most pár nap óta a rozsdá lépett fel óriási mértékben, amely hallatlan pusztítást végzett. Ha a levágott kévéket megmozgatják, úgy száll belőle a rozsdá, mintha piros paprikával szórják tele az embert. Gaál arra kéri a pénzügyigazgatót, hogy a rozsdakárokat a helyszínen is be lehessen jelenteni, amikor a kárbebecslő bizottságok kiszállanak.

Csizsár Hugó h. pénzügyigazgató határozottan kijelentette, hogy erre a bizottságokat utasítja és a kárt a helyszínen felveszik.

Gaál Mihály arra kérte még a pénzügyigazgatót, hogy a rozsdakárt teljes mértékben vegyék figyelembe a gazdák adójának leírásánál. A rozsdá a búzában kétharmad kárt okozott a megyében.

— A gazdák rendkívül súlyos helyzetben vannak — mondja Gaál Mihály. — A gazdák nem fognak tudni adót fizetni, hiszen a 300 pengő értékű tehénért ma 75 pengőt is alig adnak. Isten őrizze meg az országot attól, hogy a gaz-

szalonnát fizetnek. A nánási előjáróság már most gátját akarja vetni az izgatásnak, mert ennek a következménye, hogy nem jelentkeznek az emberek munkára azért, hogy a télen ugysis lesz inségakció.

A nánási előjáróság kimutatást készít azokról, akik munkanélküliként jelentkeztek. Amint valahol munka akad, ezeket felszólítják, hogy álljanak munkába és ha ezt nem teszik, akkor a télen semmi körülmények között nem veszik fel őket az inségakcióba.

Rásó István alispán: Aki nem akar dolgozni a nyáron, az a télen még ha elpusztul, akkor sem kap segélyt.

— Az izgatókat le kell tartóztatni! — szolt közbe Váczy József.

Rásó István alispán: Ez már is megtörtént. (Helyeslés.) Kilenc bősziroményi és nyolc hadházi arató felizgatta a Nagyhegyesen dolgozó aratókat, hogy hagyják abba a munkát. Ezek felültek az izgatásnak, a munkát tényleg abba is hagyták. A csendőrség azonnal közbelépett, az izgatókat eltávolították, mire zavartalanul folyt a munka tovább.

Gaál Mihály annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy nemcsak izgatás, de tényleges nyomor is van és a szynlődő szegény embereken minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni kell.

Surgóth Jenő szólalt fel ismét és a tavalyi esetet hozta fel példának, amikor a Dunántúlra kértek az egyik községből 300—400 embert és egyetlen egy sem ment el.

Rásó István alispán: Egyekről a múlt évben 600 embert szerződtettünk el, ennek ellenére csak 130 ment munkába. A következmény az lett, hogy a téli inségakcióba Egyek község kétharmadát be kellett vonni.

A közigazgatási bizottság végül tudomásul vette az alispán jelentését.

KINEVEZÉS.

Budapest, július 11. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Kovács József debreceni, Szabó Mihály kiskvárdai és Szabó Mihály vámosmikolai állampénztári tanácsosi főtisztnek az állampénztári tanácsosi címet adományozta.

CURTIS HAJÓGYÁROST EGYÉVI FEGYHÁZRA ÍTÉLTÉK.

London, július 11. A bíróság ma Curtis norfolki hajógyárost a hatóságok tevékenységének megakadályozása miatt egyévi fegyházra és ezer dollár pénzbüntetésre ítélte.

NURMI BOKAJA MEGRÁNDULT.

London, július 11. Nurmi tegnap bal bokáját megrándította. Remélik azonban, hogy ezért indulhat a losangelesi olimpiáson.

Ha mi, holtak feltámadunk

Ibsen utolsó drámájának bemutatója az Országos Kamaraszínházban.

Az Országos Kamaraszínház hétfőn este Ibsen Henrik „Ha mi, holtak feltámadunk” című drámai epilógusát mutatta be. Az egykori grimstadti patikusinasnak ez volt az utolsó darabja. A 71 éves költő, mintha megérezte volna végzetét, ebben a drámai epilógusában ismét az irrealitás világát szomjuhozza s hősei ösztönösen tudják, hogy a halálon innen már nem lehet boldogság, beteljesülés. Valóban a fausti kultúra pesszimizmusa cseng ki Rubek Arnold sorsából, történetéből. Maga Ibsen azt vallja, hogy két alakja van, akiket saját képére teremtett: dr. Stockmann a „Népgyűlöletben” és Brand. A férfikor delén álló küzdő, harcrakész, bátor egyéniség mindkét férfi. Olyan, mint Ibsen volt annakidején. Én azonban valahogyan úgy érzem, hogy nemcsak Stockmann és Brand, de sok tekintetben Rubek Arnold szobrász is emlékeztet a nagy norvég költőre. A „Vihar” Presperója, aki kettőtöri varázsbotját, Shakespeare-nek lelkéből kiszakadt hasonmása, ugyanígy Rubek szobrász a hegytetőn egy rosszul felépített élet emlékeivel terhessen eszünkbe juttatja s érzékeny lelkét a Bardach Emiliában való csalódás megsebezte.

A „Ha mi, holtak feltámadunk” című drámában is megtaláljuk Ibsen íróművészetének értékeit és érdekességeit. Dialógusai minden cikornyától mentesek, szinte önmagukban zárt egységet adnak. A mult árnyai itt is felkísértének, belekalózkodnak a jelenbe és a hős körül suhognak. Rubek Arnold ott áll a hegytetőn s gyorsan végigéli az életét, melynek minden érzésként értékét a művészetnek áldozta fel. A nő, akit eredetileg neki rendelt a sors, a tragikus magára ismerés órájában feltámad ugyan és melléje áll, de egyesülni már csak a halálban egyesülhetnek.

... És egy év múlva e darab megírása után a „norvég Shakespeare”-t agyszélhűtés érte s többet már nem vehette fel a tollat. Ibsen Henrik hatévi szenvedés után, 1906. május 23-án halt meg Krisztiániában s ez a nap a modern világirodalomra mérhetetlen veszteséget hozott...

Ezt a különös és érdekes darabot a Kamaraszínház igen kiváló előadásban hozta színre. A főszerepben Ihász Lászlóra nagy és nehéz feladat hárult, de ez az ambiciózus színész meglepően jól oldotta meg a rábizott problémát. A drámai mélység mellett megérezzük játékában a fojtott lírát, a lelki élet forrongó lüktetését és tragikus elomlását. A kitűnő Szepesy Edit Iréne szerepében egészen nagyvonalú, művészi alakítást nyújtott. A lírai és drámai húrok végtelen skáláján mindig eltalálta a kellő hangot s megindító őszinteséggel és átéléssel rajzolta meg a tépelt lelkű, idegbeteg asszony kísérteties egyéniségét, légies alakját és romantikus szerelmét. Radványi Aliz Majája érdekes, sok finomsággal és közvetlenséggel megformált alak volt. Tudott könnyed, nőiesen önző lenni, de ahol kellett, nagy lelki mélységek örvénylését érzékeltette. Polgár Margit szavak nélkül is kitűnő színésznőnek bizonyult. Füredi József nyers, misztikus medvevadása határozottan érdekes, eredeti alakítás volt. Gál István kis szerepében stílusosan játszott.

A közönség felfokozott érdeklődéssel kísérte a darab fojtottan lüktető, ideges meséjét és őszintén ünnepelte a tehetséges együttést.

Benyovszky Pál.

Nagy maradékvásár!

Szenzációs olcsón vehet most nyári ruhaanyagokat, mert a nyári idény alatt felgyülemlett nagymennyiségű finom burette, selyem, voile, meusseline maradékokat

félárnál is olcsóbban árusítja

a KLEIN DIVATHÁZ

(volt Ecker, Klein, Sugár.)

A Reviziós Liga és vasutasságunk

A Reviziós Liga a maga hatalmas és minden magyar lelket átkaroló eszméjével a magyar vasutasság körében is eleven visszhangra talált: A magyar vasutasság is meghozta a maga áldozatát — tekintet nélkül arra a rendkívüli nehéz körülményekre —, amelyekben él, az ismételt fizetés-csökkenések szomorú idejében!... A Debrecen város és Hajdúvármegye területén élő vasutasság — nem kevesebb mint ezer taggal

lépett be a Reviziós Liga kötelékébe, amely taglétszám után eső ezer pengő összeg már be is küldetett a Reviziós Liga elnökségéhez. Kétszeresen értékessé teszi a belépésnek magas létszámát az, — hogy a belépett tagok között a legkisebb —, a létminimumot sem fedező illetményekkel bíró — alkalmazottak is szép számmal szerepelnek, akiknek az egy pengő tagdíján a legtisztább áldozatkész-ségének a meleg napfénye ragyog.

Séta-interjú a „Gondold meg, Giacominó” debreceni műfordítójával

Kedden este mutatja be az Országos Kamaraszínház Pirandello egyetlen vígjátékát.

A magyar közönség, főleg pedig a vidéki közönség Fáy E. Béla útján ismerte meg a modern irodalom egyik legnagyobb zsenijének, Luigi Pirandellónak érdekes, izgató és újszerű drámaköltészetét. Fáy E. Béla tudvalevően debreceni író, polgári neve Furmann Béla és polgári foglalkozása igen komoly: ügyészi megbízott, törvényszéki jegyző. Éles logikájú, biztos szemű esztétikus, kiváló műfordító, aki a fordításaiban az eredeti műnek nemcsak az értelmét, hanem a hangulatát, lelkét is visszaadja. A debreceni közönség az ő fordításaiból ismerte meg a Csokonai Színház és az Országos Kamaraszínház előadásai révén Pirandellót és Chiarellit. Fáy E. Béla gonzszenifális magyar tolmácsolója e két halhatatlan olasz írónak.

A Kamaraszínház kedden este Pirandello „Gondold meg Giacominó” című végjátékát mutatja be. Ebből az alkalomból érdekesnek tartottuk meginterjúvolni a kitűnő műfordítót. Kegyetlenül tűző déli napsütésben tömegekkel túlszűfolt uccán találkoztunk Pirandello magyar tolmácsolásával.

— A keddi premier alkalmából mondjon valamit erről a Pirandello-darabról. — kértük Fáy E. Bélát.

— Elsősorban azt kell megemlítenem, hogy Pirandellónak ez az egyetlen vígjátéka, — mondja az illusztris műfordító. — A „Gondold meg, Giacominó” nem új darabja Pirandellónak, de Magyarországon még nem ismerik. Nem kifejezetten súlyos darab, de az átlag-közönségnek (a publikumnak nagyobb része átlagos) talán éppen ezért fog különösen tetszeni. A vígjáték főhőse egy 70 éves tanár, aki egész életét a köznek, az államnak szentelte s most öreg korára egy merész ötlettel vissza akarja valamilyen módon venni azt, amit az állam elvett tőle.

— Az a keserű ironia, mely Pirandellót jellemzi, ebből a darabiból sem marad el. Mindjárt az első felvonás elején a tanár az igazgatója előtt kifejezi nézetét a nevelésről és a

nevelésről... Itt Pirandello különösen érdekes dolgokat mond, ami annyival is inkább figyelmetkeltő, mert ő maga is tanár volt s így mondani valóját saját tapasztalataival támasztja alá.

— A vígjátékra mintegy két évvel ezelőtt az olasz követségen hívták fel a figyelmemet. Akkor nyáron hozzá is fogtam a munkához. A fordítás már régen kész s előbb tavaly akarták a darabot bemutatni, de a premier elmaradt... A vígjátékban Pirandello fejtegette az egész erkölcsi világrendet s merész, új hangot üt meg témájában, mely bizonyosan érdekelni és egyben izgatni fogja a debreceni közönséget. Hiszem ezt azért is, mert itt Debrecenben Pirandellót sokan szeretik és őszintén lelkesednek érte.

... A nyári nap forrón tűz ránk, a meleg szinte kibírhatatlan, akárcsak Olaszországban, amelynek nagy fiatalos szeretettel idézi egy magyar műfordító a debreceni ég alatt.

Közben telik az idő, késő délután van. Szívélyesen búcsúzunk.

— Ott lesz a keddi premieren? — kérdezzük Fáy E. Bélát.

Az okos, komoly arc elmosolyodik.

— Azt hiszem, ennél aligha van valami természetesebb dolog... A viszontlátásra a bemutatón!...

Mozik-műsora

Ma kedden, július 12-én.

Vígyszínház	A borneói maharadzsa.
Kertmózi	Hangos világatrakció.
7 és 9 óra	Főszer.: Rose Hobart és Charles Pickford.
Uránia	„Kozákok”. Regényes dráma John Gilbert és Renée André főszereplésével.
7 és 9 óra	

MA ÉS HOLNAP PIRANDELLO „GONDOLD MEG GIACOMINÓ”-JA A KAMARASZÍNHÁZ ELŐADÁSÁBAN

A Kamaraszínház ma este mutatja be Pirandello szenzációs sikerű darabját, a „Gondold meg Giacominó”-t. A darab iránt már az eddig hallottak után óriási érdeklődés nyilvánul meg. E darabjában Pirandello eddigi irányától teljesen eltérő területen alkot művészt. A darabot a Kamaraszínház remek szereposztásban hozza ki. Polgár Margit, Miskey József, Radványi Aliz, Novák István, Gál István, Egri Anna, Déri Béla, Füredi, Ihász és Rozsnyai Kató a darab szereplői.

Szerdán ismét: Gondold meg Giacominó.

Csütörtökön: Farsang. Molnár Ferenc remek vígjátéka.

Pénteken: Navarai Margit. Fodor-vígjáték.

A BÉCSI MENYASSZONY.

A Kamaraszínház vasárnap délután a bécsei menyasszonyt, ezt a bájos Békeffy darabot mutatta be. A kedves meséjű darab szerepeiben kifogástalanul excelláltak a Kamaraszínház művészei, élükön a nagyon tehetséges Egy Annával, akinek kedves, illuziókeltő játéka megérdemelt nagy sikert ért el. A jól átgondolt és drámai páthosszal megjártott alakítás újszólóval frenetizálta a publikumot, a mely valósággal beleélte magát a darab hangulatába. Szép tiszta organuma is őszinte és nagy sikert aratott. Ezúttal is kitűnő volt Szepesy Edit, aki a német leány szerepét természetes bájjal, megkapó alakításban hozta ki. Miskey József humora ezúttal is teljes mértékben hatásos volt s kitűnő alakítással szolgálták az együttes sikerét. Novák István, Radványi Aliz, Csergő István, Polgár Margit, Déri Béla, Ihász László, Gál István és Füredi József. (k. i.)

FILM

A BORNEÓI MAHARADZSA.

Repriz a Vígyszínház mozgóban.

A Vígyszínház hétfőn „A borneói maharadzsa” című egzotikus filmet újította fel. Ez a tagadhatatlanul szép és érdekes filmprodukción a télen került bemutatásra Debrecenben, amikor is igen nagy sikert aratott. A szereplők kitűnőek, a felvételek nagyszerűek s a hanghatás tökéletes. Mindez azonban nem magyarázza meg azt, hogy a beigért újdonságok, briliáns slágerek helyett miért kellett ismét reprizzal elkedvetleníteni a jobb sorsra érdemes debreceni közönséget. Ez a műsorpolitika egyrészt kasszaellenes, másrészt végzetesen alkalmas arra, hogy a publikumot elszoktassa a mozi-tól. A legutóbb hirdetett nagyhangú programból a mozik vezetősége eddig még alig váltott be valamit.

A kisorsú műsorról sem jót, sem rosszat nem írhatunk, mert bár érdekes, de a néző többet vár.

Zápor

Zakadt tegnap délből és egyszerre olyan lett a város, mint egy megöntözött kert. Az első zuhatag után szinte gözölgött a forró aszfalt. Máskor, jobb időben egy-egy zápor fedél alá hajtja az embereket és futva igyekezett mindenki biztosítani magát. A tegnapi záport jó kedvvel fogadta mindenki és egy cseppet sem igyekeztek a zuhogó eső elől. A már-már ledobott testeknek simogatás, frissítő üdülés volt ez az eső, mely már azért is különbözött a nyári záporoktól, mert vihar nélkül, simán, váratlanul jött, mintha egyebet nem is akart volna annál, hogy megöntözze a várost. Ha azt akarta, az sikerült is.

Ha az Isten akarja, a semmiből is tud adni. Tegnap is úgy volt: jóformán minden készülődés, minden zörgés és fodrozó felhők nélkül történt meg a csoda. Néhány felleg összecsapott a fejünk felett és lett belőle áldásos zápor.

Minden nap kétszer kellene ilyen zápor, ha már az aratás javát úgy is eső nélkül vészteltük át. Pedig azt mondják, hogy az az igazi aratás, mikor naponta kétszer-háromszor is kiveri az eső az aratókat. Eddig bizony nem volt eső és a nagy szárazság sok kárt okozott a gabonában. De esodálatos teremtménye a gazdánétség a jó Istennek. Még kétszen sincs az aratással és már is másra gondol, másért fő a feje: félti a sárguló levelű tengerit, az ősi aratást. Esőt, tegnapihoz hasonló záport, Uram, a gondokban bővelkedő gazdáknak!

Butor

— **Eljegyzés.** Günczler Bellát Erdőbényéről eljegyezte Fohn Márton Monostorpályiból. Minden külön értesítés helyett.

— **Dr. Vajda Lajos** tüdőbetegségek szakorvosa rendelését Arany János u. 2. sz. a. újból megkezdte.

— **Esperanto-valuta.** Hinston Churchill, az angol képviselő előtt felvette az esperanto-valutát, mint állandó pénzgégséget. A híres angol politikus által követelt új pénzgégség nem új jelenség, háború előtt már forgalomban is volt, de a háború egyelőre félbeszakította az esperantistáknak a pénzgégség állandósítására törekvő munkáját.

— **Höguta áldozata lett egy derecskei gazdálkodó.** Kóti István 35 éves derecskei gazdálkodó vasárnap délelőtt Derecske határába ment. A nagy hőségben a szerencsétlen gazdálkodó hógutaütést kapott és mire rátaláltak, már halott volt. A csendőrség bevezette a titokzatos haláleset ügyében a nyomozást, mivel először azt hitték, hogy Kóti István gyilkosság áldozata illetve öngyilkosság áldozata lett. Később azonban, a községi orvos is megvizsgálta a holttestet, megállapították, hogy az öreg gazdálkodó halálát hóguta okozta. A debreceni ügyészség a csendőrség jelentése után Kóti István holttestének eltemetésére megadta az engedélyt.

— **Hallotta már?** Gabánvinál milyen olcsón lehet divatos férfiszövetet vásárolni. Rothermere 33.

— **Életunt gazdálkodó.** Gömőri Gyula derecskei gazdálkodó lakásának padlásán felakasztotta magát és meghalt. A csendőrségi jelentés után a debreceni ügyészség Gömőri holttestének eltemetésére megadta az engedélyt.

Leszurással fenyegette meg a végrehajtót egy hentesmester, akinek két malacát le akarták foglalni

Báró Dániel Elek hajdúszoboszlói végrehajtó szombaton délután 69 pengő erejéig foglalást eszközölt Szabó Mihály ottani jómódú hentesmesternél. A hentesmester, aki egyébként is haragudott báró Dániel Elekre, nagyon indulatosan fogadta a végrehajtót és mikor az megindult az udvar végében levő disznóól felé, az ólban levő két malacot lefoglalja, Szabó rákiáltott a végrehajtóra:

— Azokat pedig nem foglalja le, mert leszuroom, ha felakasztanak is érte! — s a következő pillanatban vasvilláért rohant. Szerencsére azonban a lárma figyelmes lett szomszédok nagynehezen lecsillapították Szabó Mihályt, mire a végrehajtó eszközölte a foglalást, majd Szabó Mihály ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt feljelentést tett a debreceni ügyészségen.

— **Eltűnt a felesége.** A mult hét végén Szolák István debreceni lakos bejelentette a rendőrségen, hogy felesége, leánynevével Peleskei Anna, a napokban elment hazulról és semmiféle értesítést nem hagyott maga után. Már több nap telt el azóta és a férj semmit sem hallott a feleségéről. A bejelentés alapján a rendőrség megindította a kutatást Szolákné után.

— **Debreceni urileány színész-sikere a fővárosban.** Az Országos Színészegyesület közelmúltban lezajlott vizsgálja alkalmával nagy feltűnést keltett egy fellütnő szép, finomarcu növendék szereplése, aki nagy tehetséget árult el. A színővendék, aki nagy sikerrel tett vizsgát, Bohus Aranka debreceni urileány, aki színtanulmányait Thuróczy Gyulánál, a Csokonai-Színház kiváló drámai színésznél kezdte. A bájos, fiatal színővendő kivételes tehetsége olyan feltűnést keltett, hogy rövidesen Bárdos Arthur, a Művész-színház igazgatója és más színházak igazgatói is érdeklődtek utána. Az érdeklődés eredménye az lett, hogy Bohus Arankát, akinek nagyon szép sikert jósolnak a színpályán: a fővárosi Belvárosi Színház leszerződtette.

Faipar Rt.-nál

— **Egy debreceni színész pénztárcájának különös utazása a strandfürdő és a rendőrség között.** Bányász István a tehetséges színész és festőművész, vasárnap délután kint fürdött a nagyerdei strandon. Közben észrevette, hogy a pénztárcája elveszett. Panaszt tett a rendőrségen a pénztárcával kapcsolatban s a feljelentése alapján a rendőrség megindította a nyomozást. Bányász István még a rendőrségen volt, amikor az ügyeletes rendőrtiszt felmutatott neki egy pénztárcát és megkérdezte, hogy nem-e ez az eltűnt tárcá? A színész azonnal felismerte a tárcát s kijelentette, hogy a pénztárca valóban az övé. Kiderült azután, hogy a tárcát már órákkal azelőtt vitte fel az ügyeletes az egyik szolgálatban levő rendőr, akinek viszont Tolvaj József magántisztviselő adta oda, mint talált tárgyat. Bányász valószínűen elvesztette a strandon a tárcáját, de szerencsére becsületes ember találta meg s így visszakérült a jogos tulajdonosához.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések: Grósz Miksa szatócs, fia, Zoltán; Kristóffy Ferenc magántisztviselő, fiu, Iván; Varga Lajos gazdálkodó, fiu, István; Kasik Mihály gépész leány, Julia; Lazarovics Sándor magán hiv., fiu, György; Szováti Ferenc szobafestő, fiu, Ferenc; Kiss József közműves, fiu, János. — Négy törvénytelen újszülött és egy halvaszületés.

Halálozások: Erdélyi István, ref., 70 éves, Mór u. 6. Bisi László, ref., 12 hónapos, Vendég u. 63. Dóró Károly, ref., 72 éves, Nagyhegyes 49. Gáspár Imre, ref., 57 éves, Kishegyesi ut 40. Madar András, ref., 22 éves, Hajdúsámson. Bota Erzsébet, ref., 4 éves, Nyíradony. Lakatos Gyula, g. kath., 10 hónapos, Bököny. Deák Gáborné Csóka Erzsébet, ref., 27 éves, Árva u. 6. Szabó Béla, ref., 33 éves, Malvin u. 4.

Eljegyzés: Kiss Károly—Solti Mária Irén.

— **120 éves indián nő.** Londonból jelentik: Bahía-Blancában (Argentína) meghalt 120 éves korában Selvia Paula öreg indián nő. Dél-Amerika legidősebb lakosa. Hosszú élete során sohasem látott vasúti vonatot, villamoskocsit, telefont vagy villamosvilágítást és sohasem olvasott újságokat, mert pusztán a Guarani-indiánok nyelvén beszélt.

Bent a Rákosi Jenő-utcán

— **100 éves a Perczel-család legöregebb tagja.** Szekszárdról jelentik: Ritka évfordulónak a megünneplésére gyűltek össze a tolnamegyei kiskajdaci Perczel-kastélyban a bonyhádi Perczel-család rokonai abból az alkalomból, hogy bonyhádi Perczel Lajos földbirtokos, a család legidősebb tagja, e hó nyolcadikán kezdte meg életének századik évét. Reggel a kastély kápolnájában Sárváry József kajdaci plébános mondott háláadó szentmisét. A délelőtti folyamán Perczel Lajos uradalmának aratómunkásai üdvözölték az élete századik évébe lépett urukat, míg az ebédnél Perczel Dénes tábornok mondott üdvözlő beszédet az ünnepeltre, aki erre az ünnepelésre sok-sok emléket felújítva válaszolt. Délután megjelentek a kastélyban a környékbeli földbirtokosok és rokonok, Perczel Lajos üdvözlésére.

SZÉKREKEDÉSNEK,

emészési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél, ígyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszertárakban drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti július 11-én:

Lényeges változást az elmúlt napok időjárása sem hozott. A nyugati hűvös légtömegek egy része behatolt ugyan még szombaton az esti órákban hozánk, de az erősebb szélrohamokon kívül azonban lényegesebb változást létrehozni nem tudtak. Vasárnap a hőmérséklet 33 fokig emelkedett, míg ma a hőmérséklet legmagasabb értéke 32.4 fok Celsius volt. A déli órákban ma egy gyenge zivatar vonult át feletünk, melynek esője azonban alig multa felül a 1 mm-t.

A légnymomás a map folyamán nem változott lényegesen. A tengerszintre redukált értéke reggel 759.1, este 758.1 mm volt. Esti hőmérséklet 26.7 Celsius fok.

Felhősebb, de továbbra is meleg idő várható, a délutáni órákban hajlammal zivatarra.

— **Pár nap alatt öt kéjgyilkosság.** Belgrádból jelentik: A Deutsches Volksblatt jelenti a jugoszláv—oszlák közelében fekvő Pettauából, hogy ott néhány nap leforgása alatt öt asszonyt bestiális módon gyilkoltak meg. Az asszonyokat a város közelében levő kis erdőben egy ismeretlen férfi megölték, állati kegyetlenséggel bántalmazta és végül megfojtotta. Az utolsó áldozatot csupán véletlenül sikerült kiszabadítani a városi ruházatot viselő férfi kezéből. A lakosságon, amely „Vámpír” garázdálkodásairól beszél, nagy izgalom lett urrá. Erős esendőrosztog átkutaja a vidéket, hogy le-tartóztassa a körülbelül 35 éves kéjgyilkost.

volt Király-utca 4 sz. alatt.

— **Védje szemét a naptól,** használjon napvédőszemüveget olcsó árban vásárolhat. Ungár József látszerész, Széchenyi u. 1.

— **Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:** Kossuth, Piac u. 26. — Reménység, Csapó u. 22. — Isteni gondviselés, Petőfi tér. — Csokonay, Mester u. 43. — Mátyás király, Nyilastelep, Márton Kálmán u. 1.

Egyetlen

pengőért

csodaszép

fényképet készítenk Önre.

jöjjön el

az „Unió”-ba

Svelits bérház,
Piac ucca 43.

Első udvar.

Özzadás és kellemetlen tünetei megszűnnek
mindenkinek ha **NOVOLA** kenőcsöt
HASZNÁL LABAINAK ÁPOLÁSÁRA
HATÁSBAN BIZTOS. ÁRA: 1.-P.
Készíti: **ARANY ANGAL** gyógyszerár
DEBRECEN, PIAC és SZT. ANNA u. SAROK. ALAPÍTÁSI ÉV: 1670.

Elhunyt gazdálkodó. Néhai id. Erdey István gazdálkodó életének 70. évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én, délután 3 órakor lesz Móric u. 6. számú háztól a református egyház szertartása szerint a Kossuth uccai templomban tartandó gyászima után a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Drága jó édesanyám temetésén megjelent kártársaimnak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik megjelenésükkel együttérzésüknek adtak kifejezést, úgyszintén az írásban kifejezett vigasztaló szavakért fogadják ez uton hálás köszönetem nyilvánítását. Szabó István ref. tanító és családja.

Vidovszky Kálmán

A magyar cserkészek egyik legszebb, legértékesebb kivirágzása sirba szállt. Vidovszky Kálmán, a jószágos Kálmán bácsi meghalt.

Mély gyász ülte meg lelkünket s a fájdalomtól sajog a szívünk és keserű könnyeink hullanak...

Sokat, szinte pótolhatatlant veszítettünk. Ha csak a mulandó test volna, ez a veszteség a magyar cserkészetre katasztrófális is lehetne. De ha mély gyászba öltözött és fájó szívvel el is temetjük a mi drága, jó Kálmán bácsi testvérünket, az ő szellemét és lelkét el nem veheti tőlünk senki és az a magyar cserkészetben élni fog és élnie kell mindörökké. Hiányozni fog az ő mindenkor derűs, bájos, kedves, minden jóra készséggel vállalkozó, nemes alakja, de szelleme köztünk marad és nekünk Vidovszky Kálmán élni fog ezután is.

Vidovszky Kálmán 1888 április 25-én született Gyomán, mint az ottani főjegyző fia. Tanulmányait a békéscsabai Rudolf gimnáziumban és a pozsonyi theológián végezte. 1910-ben avatták lelkészé, még ugyanazon évben a békéscsabai Rudolf gimnázium hittanárává nevezték ki. Békéscsabán élénk társadalmi és karitatív munkáit fejtett ki és felelős szerkesztője volt a Körösvidék c. napilapnak. 1927-ben lett a budapesti Luther Otthon igazgatója, a Veress Pálné uccai leányliceum, majd a Deák téri leány kollégium hittanárja. 1921-ben Békéscsabán megalapítja a 184. sz. Csaba cserkészcsapatot. 1926-ig az V. cserkészkerület ellenőrzője. 1926-ban Pestre kerül és átveszi a Magyar Cserkész szerkesztését, később az országos ellenőrzést is ő irányítja s 1931-32. áprilisáig az országos elnöki teendőket végzi. Az utóbbi években epebantalmakról panaszkodott. Tavaszkor állapota súlyosabbra fordult. Az iskolaév végét azonban bevárta, hogy munkáit elvégezhesse s július 5-én megoperáltatta magát. Szíve azonban gyengének bizonyult és 8-án este 9 órakor nyugodtan, nagy békével a lelkében meghalt.

Temetése 10-én 4 órakor történt meg a Kerepesi úti temetőben a főváros adományozta díszsírhelyen. Koszorúk tömege borította a ravatalt. A temetési szertartást Kapi Béla püspök és Gaudy László ev. lelkész végezte. A Magyar Cserkészszövetség nevében Witz Béla tb. országos elnök búcsúztatta. Egy cserkésztestület a magyar cserkészek nevében mondott »Isten hozzát«-ot.

A debreceni cserkészkerület képviselőjében Török Tibor ú. v. elnök vett részt a temetésen és helyezett koszorút a sirra.

Witz Béla.

Bárány legyőzte a legkiválóbb amerikai gyorsuszt

Vízpoló válogatottaink 13:0 (7:0)-ra verték Newyork kombináltjait.

Newyork július 11. Erőteljes hatalmas érdeklődés előzte meg a magyar úszó- és vízpolójátékosok második küzdelmét Newyork reprezentánsával szemben. A pompás összejáratás szerezte a Bárány István dr szereplése 100 yardon. Bárány ellen felvonultak az USA legjobbjai, Kojac és Spence személyében.

Ideális start után 50 yardig együtt haladt a mezőny, a forduló től Kojac került el jobban és ezzel féltesthosszas előnyt szerzett Bárány ellen.

A magyar bajnok azonban szenzációs karmunkával behozta előnyét és a cél előtt 10 méterrel egyvonalban volt Kojac-vel. A közismerten szenzációsan fi-

niselő Bárány elhúzott az eddig veretlen amerikaiától és féltesthosszal: 54.2 mp-es kitiünő idővel elsőnek ütött a célba.

2. Kojac 54.6. Spence 55.6. További eredmények: 100yard: 1. Ruddy USA 12:23.4, 2. Halassy 12:26.6.

4X100 yard: 1. Newyorki komb. 3:37.6, 2. Magyarország 3:43.8.

50, 100, 150, 1000 yard: 1. Newyorki komb. 3:44.6, 2. Magyarország 3:46.6.

Vízpoló válogatottjaink Newyork város reprezentánsait 13:0 (7:0)-ra verték.

Vértessy egymaga kilenc gólt dobott, a többin a Keserü-fivérek és Bozsi osztozkodtak.

Statárium elé állítanak egy gyujtogató asszonyt

Nagykanizsa, július 11. Hatalmas tüzvész pusztított szerdán este a letenei járásban levő Lovási községben, ahol egy lakóház, nyolc pajta, rengeteg gazdasági felszerelés, jószág és takarmány esett áldozatul a tűznek.

Tizenkét község tűzoltósága fékezte meg emberfeletti munkával a tüzet s ennek köszönhető, hogy a nagy szárazságban nem égett le teljesen az egész kisközség.

A kár azonban így is jelentékeny: Szabó Ádám, Szabó János, Furgi Imre, Hajdu Ferenc és Csóra József gazdáknak egy-egy pajtája a tűz martaléka lett, takarmánnyal és felszereléssel együtt, Szabó Gábor gazdának két pajtája égett el, Ravetz Gábor és Hosszu Ferenc gazdának pedig sok takarmánya pusztult el.

A tűz keletkezésének kiderítésére a csendőrség még szerdán este erőlyes nyomozást indított s megállapították, hogy

gyujtogató kéz okozta a tüzet.

A nyomozás során Csóra Józsefné, 42 éves községbeli asszony került a gyanu középpontjába s az asszony kihallgatása során

bevallotta, hogy ő volt a gyujtogató.

Először férjét, később egy másik tekintélyes gazda nevét mondta be, mint felbujtót. A csendőrök előtt a helyszínen eljátszotta a gyujtogatást.

A gyujtogató asszonyt a csendőrök tegnap délelőtt Nagykanizsára hozták és átadták a királyi ügyészségnek. Vitéz Csillaghy György királyi ügyész rögtön jelentést tett a nagykanizsai törvényszék elnökének, dr. Hennig Alfrédnek, hogy mint a statáriális bíróság elnöke,

intézkedjék a rögtönítelő ötös-tanács összehívása iránt.

A törvényszék elnöke még tegnap délben megtette az ügyészség vezetőjével együtt a szükséges intézkedéseket s ma délben összeül a nagykanizsai törvényszék rögtönítelő bírósága, hogy ítélezzék a gyujtogató asszony fölött.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Nagy mezőgazdasági károk Hajdumegyében

Rásó István alispán elnöklésével megtartott hajdumegyeyi közigazgatási bizottság ülésén Sargóth Jenő gazdasági főfelügyelő jelentést tett a megyei mezőgazdasági viszonyokról.

A jelentés szerint június második felében a nappali felmelegedések igen erősek voltak, úgy, hogy dacára a kiadós nagy esőknek, a növényzet ismét nagyon sinylette a rekkenő hőséget.

A folyó évben aratás alá kerül: búza 103.584 kat. hold, 6863 holddal kevesebb, mint tavaly; rozs 12.396 kat. hold, 345 holddal kevesebb, mint tavaly; árpa 12.425 kat. hold, 1078 holddal kevesebb mint tavaly; zab 4.291 kat. hold, 609 holddal kevesebb mint tavaly.

A búzák állása igen különböző. Vanak jobb búzatáblák is, túlnyomórészt alacsonyak és ritkák. Több helyen kisebb-nagyobb rovarkárok vannak, különösen igen jelentékeny károsodást okozott a szerccsen posloska Hajdú-böszörményben, Hajdúnánáson és Hajdúdorogon. A kalászárgó szöcske pedig Püspökladány községben mintegy 50-60 kat. hold búzavetést tett tönkre. A rovarkárok mellett igen erősen lépett fel a rozsdá és tartani lehet — ha a hó végével fellépett abnormis nagy meleg tovább is tartani fog — attól.

hogy a búzák nemcsak megszorulnak és a jó minőség romlik meg, de az aszály folytán a termést is sok helyen teljesen lerontja és tönkre teszi.

A rozsvetések aratása kezdetét vette. A rozok állása is igen különböző. A kalász sok helyen rövid és ablakos, de a szemképződés általában jó. A rozok jobb terméskilátást nyújtanak, mint a búzák, dacára annak, hogy egyes helyeken a bundás bogár károkat okozott.

Az őszi árpák aratása a hó végével kezdetét vette. A tavaszi árpák fejlődése legtöbb helyen kielégítő.

A zab zászlaját kihozta, sok ritka vetés van, a szárazságtól szenved.

A tengerik fejlődése a legtöbb helyen általában igen jó. A cukor és takarmányrépa, valamint a burgonya is elég jól fejlődik, úgyszintén a dohány is, azonban az erős melegeket kezdik érezni és mielőbb kiadós esőt kívánnak.

A mesterséges takarmányok, valamint rétek anyaszéna termése közepes és gyenge eredményt adott. A sarju fejlődése igen gyenge. A legelők kezdnek kiszáradni, de a jószág a legtöbb helyen még táplálékot talál.

A szőlők virágzása a hó második felében kedvezően folyt. A gyümölcsfák csak közepes termést adtak és igérnek.

Technikum Konstanz

Mérnökiskola gépgyártás és elektrotechnika, repülőgépkészítés és autómobilépítés részére.

Terménytőzsde.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza októberre 11.83—11.85, márciusra 13.52—13.54. Rozs októberre 9.02—9.05. Tengeri júliusra 17.42, 1933 májusra 11.75—11.78.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg-os 13.05—13.20, 78 kg-os 13.15—13.30, 79 kg-os 13.30—13.50, 80 kg-os 13.40—13.60, felsőtiszai 77 kg-os 12.90—13.10, 78 kg-os 13.00—13.20, 79 kg-os 13.15—13.40, 80 kg-os 13.25—13.50. Rozs (új) 8.75—9.00, tak. árpa I. 14.50—15.00, tak. árpa II. 14.25—14.50, újárpa 12.20—12.60, zab I. 15.25—15.75, zab II. 14.75—15.00, tiszai tengeri 18.60—18.80, korpa 12.00—12.20.

Csikágói zárlat.

Búza júliusra 47 és ötnyolcad, szeptemberre 50, decemberre 53 és egyegyed.

Tengeri júliusra 29 és ötnyolcad, szeptemberre 31 és hétnyolcad, decemberre 31 és háromnegyed.

Zab júliusra 19 és egyketted, szeptemberre 19 és háromnegyed, decemberre 21 és ötnyolcad.

Rosz júliusra 28 és háromnegyed, szeptemberre 31 és egyketted, decemberre 35.

Az irányzat alig tartott.

Mészárosmesterek figyelmébe!

A debreceni Ipartestület mészáros szakosztálya f. hó 14-én, csütörtökön este 7 órakor az Iparoskör helyiségében rendkívül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart. Ezen ülésre minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

20331—932. I.

KIADÓ

egyszobás városi lakás.

A Kórház ucca 1. szám alatt egy uccai szoba, konyhából álló lakás azonnal kiadó.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában városháza I. em. 35. ajtó számú hivatalos helyiségben lehet értekezni.

Polgármester.

A JUVENTUS KIESETT A KÖZÉPEURÓPAI KUPÁBÓL?

A Slavia legutóbb 4:0 arányban győzte le Prágában a Juventus a Középeurópai Kupáért folytatott küzdelemben. Vasárnap Torinóban találkozott a két ellenfél. A torinói mérkőzés óriási botrányba fulladt. A közönség leütötte Planickát, a cseh kapust s miután a rendezőség nem tudta garantálni a vendégcsapat és a bíró testi épségét, Mies bíró lefújta a mérkőzést. A Juventus egyébként az első félidőben 2:0 arányban vezetett. A mérkőzést a második félidő legelején szakították félbe. A cseh csapat még aznap este elutazott Torinóból.

Valószínű, hogy ezek után a Juventus kiesett a Középeurópai Kupából, melynek sorsa igen bizonytalan.

A másik középdöntőt Bolognában a Bologna FC 2:0 arányban nyerte a bécsi Vienna ellen.

Az országos amatőrbajnokság két elődöntő mérkőzését vasárnap játszották le Győrben és Békéscsabán. Az otthonában játszó ETO 3:1-es félidő után 5:3 arányban győzte le a Dorogi AC csapatát. Az FTC—Bohn SC talál-

Kozását parázs botrány tarkította. Az első félidőben a lelkesen játszó Bohn SC vezetett, de a második félidőben az FTC kiegyenlített, miközben kitört a botrány. A pesti csapat le is vonult a pályáról, de később mégis folytatták a mérkőzést, melyet a 2:2 arányú döntetlen eredmény miatt Budapesten fognak megismételni, tekintettel arra, hogy a beállót sötétség megakadályozta az utána játszást.

Rapid—Ripensia 3:1 (2:0).

A bécsi csapat Temesváron megérdemelten győzött a Ripensia ellen, amelynek csapatában a jelenleg szabadságon levő Tanczer (Ferenváros) nagyszerűen játszott.

DEAC—DVSC 2:2 (2:0).

Barátságos mérkőzés, mely azonban

kellemtelen szenzációval szolgált. A második félidőben ugyanis Jancsó, az egyetemisták kiváló játékos karját tőrt. Góllövők: Pullmann, Thomas, Gáspár (öngól) és Bocskai. Bíró dr. Nagy.

DTSC—DVSE 2:0 (0:0).

Barátságos mérkőzés. Góllövők: Halász és Antal. Bíró dr. Görgey.

Debreceni atléták szép győzelme az ifjúsági bajnokságokban.

A vidéki és fővárosi atléták szép eredménnyel szerepeltek az ifjúsági bajnoki versenyeken. Így több debreceni atléta is indult a vasárnapi viadalon és bajnokságot is szereztek.

800 méteren a debreceni Aradi győzött 2 p. 1 mp. alatt, 200 méteren pedig Köstner, a DEAC tehetséges futója lett az első 23.6 másodperccel.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetéseket díjazás hététköznap 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasatag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetéseket és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetéseket csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetünk. — A közlésdíj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Alkalmazást nyer férfi

Ügynököket helyi és vidéki képviselőink ellátására felvesszünk. Singer Varrógép Rt. Debrecen, Piac utca 79. sz. 197

Ügyes kifizetői azonnalra felvételt. Farkas, Hatvan u. 2. 516

Alkalmazást keres férfi

Szerényigényű főmunkás hentessegéd állást keres vidékre is. Vigkedv Mihály utca 65. Mészáros Lajos. 492

Alkalmazást nyer nő

Mindenest keresek azonnalra szőlőbe. Értekezni Szent Anna 23. Keresztépület. 496

Egy erős kifizető, ki már üzletben volt, felvételt. Stern festéküzlet. Piac u. 8. 490

Egy varróleányt és egy kőnyvarrónőt keresek. Virág u. 5. 482

Németül beszélő, jobb leány — szobaleánynak felvesszek. Simonyi utca 24. 510

Filézőnők munkát kaphatnak. — Jókai u. 7. 501

Gyakorlott szárazdadát keresek. — Külsővárszék 5-b. 511

Kifizetőleány ki a házi teendőkhöz is segédkezik, felvételt. Busi u. 18. 515

Alkalmazást keres nő

Jobb nő magános urhoz ajánlkozok háztartásnőnek, gyermek nem hátró. Blanka, Csillag utca 50. 485

Élelmiszer, ital

Barack 2—3 mázsa eladó. Megtekinthető déli vagy esti órákban Csige kert u. 8. Marozsá. 483

Ajánlat

Óriási árat fizetek aranyért, zálogcéduláért, Feldheim ék szerész, Piac 75. 18—VIII-4.

Tenispályahengerek 25 pengőért kaphatók. Debreceni Működgyár, Fürdő ucca 2. 18993-VII-24-ig

Ne higgyen!! senkinek, hanem győződjön meg személyesen, hogy fehérműkelengyélét nagyon szépen, olcsón Dózsáné, Szent Anna 5. készíti. Férfiingek olcsón! 1944-VIII-3-ig.

Takaréküzletek kaphatók. Megrendelésre készítek. Majolikás, nagy, alkalmi áron. — Kandia 15. 503

Ablakok, ajtók készen kaphatók Blattner és Társánál, Nagyváradi u. 14. 506

Aranyat, ezüstöt, zálogcédulát, használt órákat legmagasabb árban vesz Blattner A., Csapó 63. Kismostánál. 509

Poloskairást ciángázzal olcsón, tőkéletesen írt Kiss, Méliusz tér 7. 517

Kereslet

A Nagytemplomtól az állomásig elveszett egy barna bélyegkönyv, a megtaláló 200 pengő jutalom ellenében adja át a Bika portásának. 339

Pénz

Pénzkülesont házra folyósítottak, privát pénzt is. Pénzügyi vállalat, Piac utca 64. földszint. 493

Vegyés

Hétfőn délelőtt elveszett ezüst penkalaceruzám megtalálóját ismerem. Kérem lakásomra estig leküldeni. Feljelentést különben haladéktalanul megteszem. — Dr. Horváth, Csapó 84. 490

Kiadó lakás egy szobás

Utcai 1 szoba, konyha szeptember 1-re kiadó. — Domb utca 3. 486

Egy szoba, konyha azonnal kiadó Lorántffy u. 40. 480

Egy teljesen új csinos egy-szoba, konyha és spájzos lakás kiadó, újonnan festve, a villany bevezetve. Vörösmarti u. 18. 477

Egy udvari szoba kiadó. — Rothermere u. 55. (Darabos.) 514

Kiadó lakás két szobás

Kettőszobás és háromszobás lakás mellékhelyiségekkel — augusztus elsejére kiadó. Mester utca 29. 481

Kettő és egyszobás, konyhás udvari lakások kiadók. Szent Anna u. 54. 206

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Magoss György tér 28. 277

Két udvari szoba, konyha kiadó. Bethlen u. 24. 488

Augusztus 1-re kiadó utcai két szoba, konyha, speiz Vendég-u. 9. 320

Kiadó 2 szoba, mellékhelyiséggel, parkirozott csendes udvarban, Burgondia u. 14. 484

Kettő szoba, konyha, augusztus 1-re kiadó. Teleki u. 14. 478

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás, fürdőszobás, komplett, modern lakás augusztusra kiadó. Simonffy ucca 40. 502

Háromszobás utcai lakás mellékhelyiséggel virágos udvarban augusztus egyre kiadó. Burgondia-u. 9. 479

Kiadó egy háromszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel Kossuth utca 48. 806-ve

Rendkívül olcsón havi 50 pengőért bérbeadó Vágóhid háta megett Kossuth utcai villamos végállomástól 3 percre 3 szoba, mellékhelyiségekkel álló uri lakás, Értekezni dr. Fényes ügyvédnél. Piac 75. 1906-A-ve

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó 4 és 2 szobás lakás Simonvi utca 5. 282

Négyszobás modern fürdőszobás, alapincézett családi uri ház kerttel jutányosan Bérbeadó, Porosziay utca 22. szám. 116 — VII/7 — VII/31-ig

Kiadó augusztus vagy november 1-re modern négy szobás utcai uri lakás. Ferenc József-út 16. 311

Ötszobás, modern lakás újonnan kifestve azonnal kiadó. Értekezni: Killer bútortüzet, 425

Bútorozott szoba

Különbejárattal utcai bútorozott szoba elsejére kiadó. Eötvös-u. 48. 495

Uccai bútorozott szoba előszobával, kapualatti bejárattal kiadó. Burgondia 4. 504

Elegánsan bútorozott uccai szoba előszobával, kapualatti különbejárattal kiadó. Jókai 12. 508

Bútorozott szoba különbejárattal — előszobával azonnal kiadó. Fürdőző részére is egy-két urnak. Arany János 8. 521

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kiadó bármilyen ipari célra megfelelő világos nagy műhely. Eötvös 64. 373

Kiadó forgalmas helyen üzlethelyiség lakással — vagy anélkül. Értekezni Arpádtér 10. Ugyanitt két szoba mellékhelyiségekkel. 359

A város legforgalmasabb helyén, földszinten két — szoba, nagy üvegezett verandával, bármilyen üzlethelyiségnek vagy irodának alkalmas, kiadó. Ferenc József utca 38. Múterem. 216-VIII-15-ig.

Oktatás

Gyors- és gépirástanítás. Darabos u. 1. sz. 420-VII-13-ig.

Bútor

Elegáns szalonberendezés, díofa ebédli, fotelek, csillárok eladók. Hatvan 11. ház mesternél. 483

Eladó konyhaszekrény, szalonasztalok és edények. — Bethlen u. 21. 512

Autó, motor, kerékpár

Segédmotoros kerékpár, Kolibri-Muskát, keveset használt 250 P-ért részletre is eladó. Nyilastele, Malvin u. 16. 507

Ingóság eladás

Jégszekrény háló, íróasztal, hencser ebédli kredenc, asztal, konyhakredenc, szék, ágy, ruhaszekrény, fogas, sodrony, mosdó, vaságy olcsón eladó. — Hatvan 21. 500

Ablakok, ujak, alkalmi áron eladók. Eötvös u. kilenc. 513

Ingóságvétel

Roszorut, félyolt keres Havasiné, Simonffy u. 19. 498

Jégszekrényt, kétajtóst, kisebb alakot megvesszék. Címet a kiadóba kérek „Jégszekrény” jelleggel. 419-VII-15-ig.

Földbérlet

Kiadó Halápon 23. Belsőgúton 19 hold, Bethlen 31. Jobboldal 3. ajtó. 497

Eladó ház

Eladó adómentes ház Böszörményi utca 79. szám, — mely áll 3 szoba, konyha, kamara, mosókonyha, 980 négyszögöl gyümölcsös. 487

Eladó

nagyállomásonál 3 szobás, fürdőszobás családi ház egy üzlethelyiséggel, adósság átvállalásáért. Salétrom u. 34. 520

Eladó föld

Eladó 5 hold szántó Ebesen állomás mellett. Értekezni Fekete Márton, Kaba.

In atlanior almi irodák

Ház,

adómentes, üzlethelyiségekkel, 480 négyszögöl gyümölcsös eladó — minden elfogadható áron, Pozsonyi uton 20-b. Kérek 6200 pengőt, részletfizetésre is adom és Ajtó utcán 18. nagy telek. — Klapka utcán 6. számú több lakással 3200 pengő. — Bozzai telepen. Ujj utcán 18. Olesó. Van több belvárosi is. Pataky: Piac utca 64. 494

Feladás szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF — A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.